

Tiivistelmä julkaisusta "Kataja E-L, Karlsson L, Huizink A C, Tolvanen M, Parsons C, Nolvi S, Karlsson H. Pregnancy-related anxiety and depressive symptoms are associated with visuospatial working memory errors during pregnancy. Journal of Affective Disorders 2017, 218: 66-74."

Valmistautuminen vanhemmuuteen käynnistyy raskausaikana, jolloin odottavan äidin keho ja aivot käyvät läpi monenlaisia muutoksia. Monet naiset kokevat raskausaikana myös kognitiivisia muutoksia, kuten muistitoimintojen heikkenemistä ja tarkkaavaisuuden ongelmia. Samoin osa odottavista äideistä kokee emotionaalisia muutoksia, kuten masennus- ja ahdistusoireita. Toisilla oireet ovat ohimeneviä, toisilla ne voivat jatkua myös synnytyksen jälkeen. Kognitiiviset ongelmat, kuten muistin ja tarkkaavaisuuden häiriöt ovat yleisiä myös masennus- ja/tai ahdistushäiriöissä. Kognitiiviset toiminnot ovat tärkeitä yksilön hyvinvoinnin ja vanhemmuuden näkökulmasta. Jotta odottavien äitien ja perheiden valmistautumista vanhemmuuteen voitaisiin tukea mahdollisimman hyvin, olisi tärkeää tuntea tekijöitä, jotka voivat vaikeuttaa tätä prosessia.

Tässä tutkimuksessa tarkasteltiin äidin raskausaikana raportoimien masennus- ja ahdistusoireiden ja neuropsykologisten toimintojen välisiä yhteyksiä. Aineistossa oli mukana 230 FinnBrain-tutkimuksessa mukana olevaa äitiä, jotka olivat täyttäneet kyselylomakkeita kolmessa eri raskauspisteessä sekä osallistuivat neuropsykologiselle tutkimuskäynnille raskausviikoilla 26-30.

Tutkimuksessa havaittiin, että äitien masennusoireet läpi raskauden ennustivat heikompa suoriutumista näönvaraista työmuistia edellyttävässä monimutkaisessa tehtävässä keskiraskaudessa. Samoin ajankohtaiset, raskauteen liittyvät ahdistuneisuusoireet heikensivät työmuistisuoritusta. Yleiset ahdistuneisuusoireet eivät selittäneet suoriutumista tässä tehtävässä.

Tulevissa tutkimuksissa on tärkeää selvittää, onko äidin masennus- ja ahdistusoireilu ja niihin yhdistyvät työmuistiongelmat yhteydessä hänen kykyynsä esimerkiksi vastaanottaa tietoa raskausaikana, sekä laajemmin kykyynsä vastata raskausajan ja synnytyksen jälkeisen ajan vaatimukseen. Lisäksi on tärkeää selvittää, ovatko muutokset pidempikestoisia vai heijastelevatko ne enemmän yksilöidenvälisiä, ohimeneviä raskausajan sopeutumisprosesseja.